
Anàlisi de la sinistralitat viària 2023 a Catalunya

Catalunya tanca el 2023 amb una reducció del 14% de les víctimes mortals en via interurbana respecte al 2019

1. Què ha passat en zona interurbana el 2023

Des de l'1 de gener fins al 31 de desembre de 2023, **150 persones han mort en 134 accidents mortals** a les carreteres catalanes. El nombre de víctimes mortals representa una reducció del **14,3%** respecte al 2019. Si ens fixem només en els **accidents mortals en zona interurbana**, el 2023, hi ha hagut una reducció de l'**16,8%** respecte al 2019. En el cas dels ferits greus en zona interurbana, les dades de reducció són similars: el 2023 (713) hi ha hagut un descens del 8,4% respecte al 2019 (778).

Analitzant el **marc temporal** del 2023 en quant a la sinistralitat viària a la xarxa viària interurbana, cal remarcar que el mes de **juliol** (amb **20 víctimes mortals**) i els mesos d'**abril** (17 morts), **gener i març** (14 morts cadascun), han estat els períodes amb pitjor sinistralitat. En canvi, els mesos de **febrer** (6 morts), **maig i juny** (10 morts) han estat els mesos en els quals la sinistralitat ha estat més baixa, amb percentatges de reducció respecte el 2019 fins al 40%.

1.1. Més homes morts a les carreteres catalanes que dones

El 2023, el 79% de les víctimes mortals en zona interurbana són homes davant del 21% que són dones. En el cas dels homes, hi ha hagut una reducció de gairebé el 14% respecte al 2019 i en el cas de les dones una reducció del 16%. Dels **103 conductors morts en accident de trànsit en zona interurbana el 2023, 90 eren homes (87,5%) i 13 dones (12,5%)**. Pel que fa als passatgers morts, mentre que 19 eren homes, 13 eren dones. Per últim, dels 13 vianants atropellats mortalment en zona interurbana el 2023, 8 eren homes i 5 dones.

El 2023, el 73,6% dels ferits greus en zona interurbana són homes davant del 26,3% que són dones. En tots dos casos, hi ha hagut reducció d'afectats respecte al 2019, una reducció del 8,4%.

1.2. Menys víctimes mortals en accidents d'un sol vehicle

La reducció més accentuada d'accidents mortals en zona interurbana es registra en el cas dels vehicles que pateixen el sinistre sols. En concret, una reducció del 30,6% respecte al 2019.

1.3. Lleuger augment en els atropellaments

Si tenim en compte el tipus d'accidents mortals, destaca **l'augment dels atropellaments** en un 9,1% respecte al 2019. El 2023 n'hi ha hagut 12. Pel que fa a **les col·lisions frontals, l'any passat n'hi va haver 36**, un 7,7% menys que al 2019.

1.4. Augmenta la sinistralitat en els motoristes i disminueix la de ciclistes

Aquest 2023, **els col·lectius vulnerables**, motoristes (52 morts), ciclistes (4 morts) i vianants (13 morts) sumen 69 víctimes mortals. Això representa **un 46% del total de víctimes mortals**. Respecte el 2019, **la sinistralitat dels motoristes ha augmentat en un 6%** i en el cas dels vianants ha mort un vianant més respecte al 2019. En canvi, **el col·lectiu dels ciclistes ha disminuït la seva sinistralitat en un 55%**.

Si considerem els morts per tipus de vehicle, **es produeix un descens en la mortalitat de tots els tipus respecte al 2019, tret dels motoristes i dels vianants**. El descens més acusat s'observa en la categoria de les furgonetes, amb un 89% menys que al 2019.

Morts per tipus de Vehicle

	2019	2022	2023
Lleugers	85	77	70
Furgoneta	9	5	1
Pesants	10	6	8
Moto o Ciclomotor	49	46	52
Bicicleta	9	6	4
Vianant	12	19	13
VMP	0	1	0
Altres vehicles	1	0	2
Total	175	160	150

1.5. Reducció de la mortalitat en la franja de 65 a 74 anys i augment en la de 55 a 64

El 2023 augmenta la mortalitat en zona interurbana en tres franges d'edat respecte al 2019, per aquest ordre: **dels 55 als 64 anys**, de 0 a 14 anys, dels 35 als 44 anys i dels 15 als 24 anys. En la resta de franges d'edat, s'experimenta una **reducció** respecte al 2019, especialment **en la franja de 65 a 74 anys** i més de 74 anys.

1.6. Més sinistralitat en dies festius

Si analitzem la sinistralitat de 2023 per tipus de **dia de la setmana** i per franges, veurem que 74 de les víctimes mortals han estat en **dies feiners (49%)** i 76 en **cap de setmana** (des de divendres a les 15 h) **o festiu (51%)**. També convé subratllar que la franja de la tarda és la que acumula més víctimes mortals, amb quasi la meitat dels morts en aquesta franja (42.3%) respecte les franges del matí i la nit. Aquest 2023 hi ha hagut una **reducció del 45% de les víctimes mortals en dissabte** i del 24% en diumenge respecte el 2019. No obstant això, **al 2023 la probabilitat més alta de patir un accident mortal és a les tardes i els diumenges**.

Víctimes mortals per dia

	Matí	Tarda	Nit	Total
Feiner	25	26	17	68
Div. o vigília festiu	6	10	5	21
Dissabte	9	6	1	16
Diumenge	7	13	9	29
Operació especial	2	8	6	16
Total	49	63	38	150

Probabilitat de mort per tipus de dia i franja horària

	Matí	Tarda	Nit	Total
Feiner	6	6	4	16
Div. o vigília festiu	5	8	4	17
Dissabte	10	7	1	18
Diumenge	8	14	10	32
Operació especial	2	9	7	18
Total	31	44	26	101

1.7. Barcelona, la demarcació amb més reducció de víctimes mortals

Barcelona ha tingut un **descens important** en el nombre de morts a les carreteres aquest 2023, passant de 80 víctimes mortals el 2019 a 61 el 2023, amb una reducció del **24%**. **Girona** ha estat la demarcació on ha augmentat la mortalitat per sinistre viari en zona interurbana sumant una víctima mortal més que el 2019 (s'ha passat de 27 morts a 28). **Lleida** ha passat de 28 morts el 2019 a 26 el 2023, amb una reducció del 7%. I **Tarragona** ha passat de 40 morts el 2019 a 35 el 2023, el que suposa una reducció del 12,5%.

A més, **les vies amb més morts per accident en zona interurbana el 2023 són l'AP-7, l'N-II i l'A-2.**

Via	2019	2022	2023
AP-7	15	24	15
N-II	11	5	8
A-2	16	6	7
C-32	5	5	5
C-55	1	3	5
N-340	7	2	5
C-37	2	1	5
N-260	2	7	4
C-12	10	4	4
C-31	2	3	4
N-240	1	2	4
C-17	6	1	4
SE	2	0	4

2. Què ha passat en zona urbana el 2023

Des de l'1 de gener fins al 31 de desembre de 2023, **78 persones han mort en 77 accidents mortals** als pobles i ciutats de Catalunya. El nombre de víctimes mortals representa un **increment del 16,5% respecte al 2019**. En el cas dels **ferits greus, hi ha hagut un increment del 6,6%** respecte al 2019, atès que s'ha passat de 911 persones ferides de gravetat per accident de trànsit a 971.

La demarcació amb més víctimes mortals és Barcelona amb el 75% de les víctimes mortals (59 persones mortes). Girona ha registrat 9 persones mortes, Lleida 2 persones mortes i Tarragona 8 víctimes mortals.

El 2023 **el 38% de les víctimes mortals en zona urbana són vianants** (30 persones), incrementant-se lleugerament respecte al 2019 (29 persones).

Les persones que han mort conduint **motos o ciclomotors en l'àmbit urbà han disminuït en un 11%** el 2023 en relació a l'any 2019, passant de 27 a 24 víctimes mortals.

Aquest 2023, **els col·lectius vulnerables**, motoristes (24 morts), ciclistes (5) i vianants (30 morts), sumen 59 víctimes mortals. Això **representa un 75% del total de víctimes mortals en zona urbana**.

El 77% de les víctimes mortals són homes enfront del 23% que són dones. Però cal destacar que el **93% dels conductors morts (41) en accident de trànsit en zona urbana el 2023 eren homes** i 3 dones. Tanmateix, dels 30 vianants atropellats mortalment en zona urbana el 2023, 18 eren homes i 12 dones.

3. Què ha passat a Catalunya

El 2023, en el conjunt de l'àmbit interurbà i urbà, s'ha aconseguit una **reducció del 7% dels accidents mortals** i una **reducció del 6% de les víctimes mortals** en relació al 2019.

Els **accidents amb persones mortes o ferides greus s'han reduït un 2% en relació al 2019**, i el nombre de **persones mortes o ferides s'ha reduït molt lleugerament en un 1% respecte al 2019**.

Destacar que aquest **2023 s'han produït 3.800 accidents amb víctimes menys que l'any 2019**, el que representa una **reducció del 15% en el nombre d'accidents amb víctimes** i una **reducció del 15% del total de víctimes d'accidents**.

4. Noves accions per part del Departament d'Interior

Durant aquest **primer trimestre** del 2024 s'aprovarà el **nou Pla de Seguretat Viària de Catalunya 2024-2026**. El pla recollirà propostes dels diferents departaments i, pel que fa al Departament d'Interior, el Pla impulsarà quatre grans línies estratègiques d'actuació.

1. Cosir el país amb **infraestructures de gestió de trànsit, seguretat viària i mobilitat sostenible, per reduir la sinistralitat a la xarxa viària de Catalunya, amb una inversió de 60 milions d'euros en els propers 3 anys.**

- a) **Programa d'inversió en infraestructures tecnològiques de trànsit en els principals eixos viaris de Catalunya** (eix pirinenc, eix transversal, eix diagonal, eix de l'oest).
- b) **Projecte Augusta, projecte d'inversió en 200 km de vies d'alta capacitat** (AP-7, C-32, C-33, C-58, C-31), de gestió i adequació intel·ligent de les vies.
- c) **Projecte Scale (AP-7, AP-2, A-2)** preparar les vies d'alta capacitat per al vehicle connectat.
- d) **Implantació del pla de mesures de gestió de trànsit a l'autopista AP-7 amb nous carrils addicionals i mesures de control d'accés.**
- e) **Projecte de les Portes Catalanes amb instal·lació de sistemes intel·ligents de gestió de trànsit i control de vehicles pesants**, a la Jonquera i a l'Aldea.
- f) **Instal·lació de sistemes tecnològics amb IA promovent rutes segures i preferents per a ciclistes i avisant de la irrupció de fauna a la carretera.**
- g) **Promoure rutes preferents per a ciclistes i rutes refugi per a col·lectius vulnerables.**
- h) **Projecte de Bessó Digital** per a la xarxa viària i el trànsit de l'anell metropolità, permetent realitzar simulacions, models i prediccions de trànsit. Aquesta rèplica virtual permetrà avançar-se en la millora d'infraestructures i aplicar estratègies de gestió del trànsit en la metròpoli.
- i) **Modelització de l'autopista AP-7 i sistema de predicció de les retencions i de la sinistralitat en aquesta via.**
- j) **Instal·lació de fins a 50 càmeres amb IA per avaluar les barreges de trànsit i predir i millorar les congestions de trànsit.**

2. Una **nova estratègia comunicativa i informativa** amb projectes per fer arribar la informació a l'interior del cotxe i les campanyes a nous espais.

- a) **Impulsar, amb les grans tecnològiques i a través dels seus navegadors, noves estratègies comunicatives introduint els missatges de trànsit a l'interior dels vehicles a través de la veu.**
- b) **Divulgar les rutes segures per als col·lectius vulnerables.**

3. A nivell educatiu, promoure una **formació continuada al llarg de la vida dels conductors** treballant amb el teixit associatiu, autoescoles, els centres de formació i els centres de reconeixement mèdic.

- a) Nou **model d'acreditació català** per a la recuperació de punts
- b) Iniciar **nous programes de formació de primera acollida per als conductors professionals** de mercaderies.
- c) Realitzar un **estudi de valoració de la capacitat cognitiva en els centres de reconeixement i establir programes d'informació i formació** en la renovació del permís de conduir.
- d) Nous programes **de formació amb realitat virtual a les presons i per a persones que han comès delictes viaris**.

4. Una nova estratègia de **control de la sinistralitat** i la mobilitat amb estratègies dinàmiques en el control de la velocitat, les emissions i les distraccions, en l'àmbit urbà i en l'àmbit interurbà.

- a) Nova estratègia de **radars més diversa i més mòbil**:
 - a. Estratègia **dinàmica de control de la velocitat, infraccions i conductes temeràries amb helicòpter falcó, 25 carros radar i equip de drons**.
 - b. Estratègia **estàtica de control de la velocitat en trams en els principals eixos viaris i radars de tram en les vies d'alta capacitat**.
 - c. Estratègia de **radars fixes per a la pacificació de travesseres i dels entorns periurbans** per reduir la sinistralitat i el risc de sinistralitat.
 - d. Estratègia de **càmeres radar amb IA per al control de distraccions al volant**.
- b) Estudi d'implantació **d'una zona de baixes emissions interurbana** en l'Àrea Metropolitana de Barcelona i de l'estratègia de **control de la zona de baixes emissions interurbana**.
- c) Increment de **200 nous agents de Mossos d'Esquadra de Trànstit**.
- d) Nova **Divisió d'Investigació de Mossos d'Esquadra de Trànstit**.